

جلسه ۱۰

دوره هشتم تقنینه

ذکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز شنبه ۲ اسفند ماه ۱۳۰۹ * (سوم شوال ۱۳۴۹)

فهرست مذاکرات

- ۳) بقیه شور لایحه انتزاع املاک اتباع خارجہ
- ۴) موافق و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

- ۱) تصویب صورت مجلس
- ۲) اجرای مراسم تحلیف

مجلس يك ساعت وسه ربع قبل از ظهر برپاست آفای دادگر تشکیل گردید

[۱ - تصویب صورت مجلس]

صورت مجلس دو شنبه ۲۷ بهمن ماه را آفای مؤبد احمدی (منشی) قرائت نمودند

(در این موقع بمناسبت حاضر نمودن کلام الله مجید

رئیس - آفای فاطمی

در مجلس حضار قیام نمودند)

فاطمی - قبل از دستور

سپس آفایان مفصلة الاسامي بموجب اصل یازدهم قانون

رئیس - آفای فروزنی

اساسی بطریق ذیل قسم یاد نموده و قسم نامه را امضا نمودند

فروزنی - قبل از دستور

بسم الله الرحمن الرحيم - من که در ذیل امضا

رئیس - آفای کازرونی

مینمایم خداوند را بشهدت منیطلبم و بقرآن مجید قسم یاد

کازرونی - قبل از دستور

میکنم هادام که حقوق مجلس و مجلسیان مطابق قانون

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست ؟ (نمایندگان -

اساسی محفوظ و مجری است تکالیفو را که بمن رجوع شده

خبر) صورت مجلس تصویب شد .

است همها امکن با کمال راستی و درستی و جدو جهاد نجام

بعضی از نمایندگان - وارد دستور شویم

داده و نسبت به اعلیحضرت شاهنشاه متبع عادل مقنخ خود

[۲ - اجرای مراسم تحلیف]

رئیس - بسیار خوب حالا شروع می-کنیم باجرای

رئیس - بسیار خوب حالا شروع می-کنیم باجرای

خدیج و راستگو باشم و باساس سلطنت و حقوق ملت

رئیس - بسیار خوب حالا شروع می-کنیم باجرای

مراسم تحلیف از طرف آفایان نمایندگان که قسم

رئیس - بسیار خوب حالا شروع می-کنیم باجرای

خیانت ننمایم و هیچ منظوری نداشته باشم جز فوائد و

رئیس - بسیار خوب حالا شروع می-کنیم باجرای

صالح دولت و ملت ایران .

رئیس - بسیار خوب حالا شروع می-کنیم باجرای

* عین مذاکرات مشروح دهمین جلسه از دوره هشتم تقنینه . (مطابق قانون ۸ آذر ماه ۱۳۰۵)
دایرة نند نویسی و تحریر صورت مجلس

آقایان: - طباطبائی و کیلای - دکتر شیخ - حاج حسین آقا مهدوی - محمد علی میرزا دولتشاهی - رهبری - مفتی آقا رضا بوشهری - حسنعلی میرزا دولتشاهی - فتحعلی خان بختیار - تربیت - طهرانچی - دکتر لقمان (باضافه کلمه توربة) - سهراب خان ساکنیان (باضافه کلمه انجیل) مصدق جهانشاهی

[۳] - بقیه شور لایحه انتزاع املاک اتباع خارجه [رئیس - خبر کیسیون قو این عدیله راجع باموال غیر منقول اتباع خارجه ماده ۵ شور اول، طباطبائی دیما - عدیله

رئیس - عدیله ماده پنجم - پس از آنکه قیمت ملک بطریق مذکور فوق معین گردید ملک بمزایده به ترتیبی که در اصول محاکمات حقوقی برای مزایده مقرر است فروخته خواهد شد رئیس - ماده ششم قرائت میشود:

ماده ششم - اگر ملک به قیمت تقویمی و باپیشتر خریدار پیدا نکرد همان قیمت تقویمی متعلق بدولت شده و سند انتقال از طرف میکممه بدایت بدولت داده میشود رئیس - ماده هفتم قرائت میشود

ماده هفتم - هرگاه دولت قیمت هزبور را نقداً پردازد ملک را قطعاً تصرف خواهد کرد و اگر قیمت را نقداً پرداخت ملک تا پرداخت قیمت در تصرف دارنده آن (یا وارث او) باقیمانده و دارنده ملک آن را بخرج خود اداره کرده و منافع آن را تملک خواهد نمود

تا موقعی که دولت قیمت ملک را پرداخته است دارنده ملک حق خواهد داشت بهر نحو و هر قیمتی که بخواهد ملک را با اطلاع دولت بیکی از اتباع ایران انتقال دهد دولت و دارنده ملک نسبت بهم بری خواهد شد رئیس - آقای مؤید احمدی

مؤید احمدی - بنده عقیده خودمرا در کیسیون عرض کردم عقیده بنده این ماده هفتم بکلی نقض میکند غرضیکه دولت از تقدیم این لایحه دارد.

قطعاً باید بفروشن جو سدّ صور نیکم که حد خوبید محظوظ باشد فرضیه ایستعد ظرفه چهارساله پنج سال هست حاله بیکمالی معین کنید که این را دولت مجبور باشد دست یکی از اتباع خارجه است چشم میدانم هم که که بمرد و این خرج را بپولهای دیگر مقدم بدارد و این وقتیکه خواسته اورا دریکمکت معینی بفروشنده تمثیل زیادی ازبرایش میدا خواهد شد شاید من هست و چهار هر دیگر چضری برای من خواهد داشت اگر پایم و یکهدری خودداری کنم اذایمکه بروم و یشنهداد فروشن بعدم چضری خواهد داشت که ماها چندفر باهم تبانی بکیم و نخریم ملکرا تیجه چمی شود بواسطه این تبانی بواسطه این خود دادی ملک فروخه نمی شود باید حال آن را بطور مزایده دولت بفروشن برساند خوب وقتی که مزایده کذاشیم آنوقت میخواهد بگوئید هر قیمتی را که یشنهداد کردند آن بالاترین قیمت خوبست این قیمت از این فایده بدارد پک تملک باین شکلی مابرای آنها قائل شویم اذایم جمیعت بدهند با اینماده مخالفم.

فقریه عدلیه - ظاهر اینسانه مالکه حق میدهد بنماینده محترم که چهار هزار تومان قیمت داشته باشد حد اعلى چهار هزار تومان آنها بایند یشنهداد کنند یکیشان سه هزار تومان یشنهداد کنند یکیشان سه هزار و پانصد تومان یکیشان کمتر حد اعلى چهار هزار تومان چه ضرور دارد ارزان خریدن آنوقت وضعیت صاحب ملک چیست شما میگوئید درفلان مدت بفروشن عرض کردم این خطر را دارد که یک اشخاص قبایی بگنند و نخرند در آنمدت علی ای حال باید بفروشن از آن مدت که گذاشیم مزایده می شود چه مانعی خواهد بود که مزایده را بقیمت کمی پیدا نمایند یعنی خواهد بدنه و یشنهداشان هم قابل قبول باشد پس از نقطه نظر احسان و برای اینکه عرض کردم در مقدمه لاایحه است که دولت خواسته است این گذاشته را با نظر ارفاقی تویه بکند از این نقطه نظر باید یک راه حلی پیدا کرد که به آنها هم ضری ضرور آن وقت چه می شد آنوقت همین میشد که گفتیم اگر بناشد مزایده گذاشتند دیگری بحداقل قیمتی که تقویم شده بودن خرید بالاخره دولت می آید و این را می خرد بعد از این هم باید فکر پرداختش را کرد دولت وقتی ملکی را خرید بدو قسم می تواند قیمت را بپردازد یا این است که یک قسم از عایدات خزانه را بردارد و یک قسم از عایدات خودش را صرف این کار بکند تصدیق میفرماید این عدیله نیست یک قسم دیگر این است که خود دولت مشتری پیدا

کند و این ملک را بهروشد واگر یک موقعی هم ازیک تقاضی دریک محل هائی ضرورت باندازه بود که زودتر این کار را تصفیه کند آنوقت از خزانه بردارد دستش باز است برای این عمل و خود این مسئله باعث این می شود که مردم دیگر آن سوء استفاده را که ممکن بود بعضی از خریداران بکنند دیگر نکند برای این که یک ملکی که فرضًا ده هزار تومان قیمت داشت و واقعاً می ارزید و کسی خواست بخرد دیگر میداند که دولت این را خواهد خرید و بعدهم مشتری دیگری پیدا خواهد شد. این آدم یک فرجه دارد با این عرايضی که کردم اگر نماینده معتبرم یا آقایان دیگر یک طرقی تلقی در نظر داشته باشند که آن طریق عبارت از حذف ماده باشد و عبارت از این هم نباشد که شما بگوئید در فلان تاریخ معین بمزایده گذارد ولی بهر قیمت که این البته منصفانه نیست و البته آقایان هم تصدیق خواهند فرمود حالا اگر برای تأمین دو نظر که یکی آن نظر اساسی که قانون را آورد و است باشد یعنی گرفتن و تسویه کردن این گذشتہ و اگر گرفتن املاک از دست اتباع خارجه و یکی دیگر هم این که این عمل با یک نظر منصفانه اعمال بشود و صورت خارجی پیدا کند اگر یک راهنمای بنظرتان برسد یک پیشنهادی که هر دو نظر را تامین کند که هم دیگران به ثمن بخس فروخته شود و هم در دستشان ملک نمایند بنده حاضر آن پیشنهاد را با کمال می قبول کنم و اینماده را تغیر دهم اما حذف ماده علاج نمیکند.

رئیس - آقای ونوق.

وئوق - بنده هم در تعقیب فرمایشات آقای مؤیدی میخواستم عرايضی بگشم زیرا فرمایشات اقای مؤیدی مقاعد نکرد چون یک اصلی مادرایم که اتباع خارجه نمیتوانند در مملکت ایران ملک مزروعی داشته باشند این اصل در جای خودش محفوظ و حالا برای ارفاق اینطور که میفرمایند برای اجرای این قانون مجبور شده اند که این قانون را بیاورند و انتزاع املاک مزروعی از اتباع خارجه را باین طرزی که اینقانون معین کرده میخواهند عملی کنند بنده عرضی ندارم گو اینکه به بنده نوبه فرستید آنوقتیکه کلیات این قانون مطرح بود عرايضی بگشم بنده

مذاکرات مجلس

با اینکه اجاره باشد، داده است دولت پاچاله بیخوبیه استناد رسمی این را چه مسامله میکنند در موقع خوبیه فروش چه ترتیب میشود این را هم ممکن است باشد

بفراز کفرمه آنها همچنانه این را هم ممکن است باشد

در اینجا بایمال بشود.

مخبر - عرض میشود در قسمت اول مسئله بیع شرط اگر بیع منقضی شده باشد بمحض ماده یازده طرفش هم تبعه ایران باشد بیع قطعی شده است و مال تبعه ایران است و اگر بیع مراعی است یعنی هنوز قطعی نشده است اشتعاع گشته از اتباع خارجه بکنیم واجع بالاک (ملک) اینکه فرمایند مالکیت اینها میگشند که آقای وزیر عدیله دادند قانع شده باشند و بفرازه این ماده هست نظر اول این که

سلب بالاک است از اتباع خارجه بکنیم واجع بالاک است که اینکه فرمایند مالکیت اینها میگشند که آقای وزیر عدیله دادند قانع شده باشند و بفرازه این ماده هست نظر اول این که

بکنند و بیک املاکی را بخرند یک پول زیادی بدنه

بکویند آقایان اینقیمت املاکتان باید این کته را هم

رعایت کرد و پول زیادی هم موجود نیست که بخواهیم

بانها بدهیم نظر سوم این است که یک تحمل زیادی هم

باتابع خارجه نشود که بکویند بما فشار آوردن در یک

مدت خیلی محدودی در یک موقع خیلی معینی میخواهند

املاک را از دست ما بقیمت نازل در بیاورند با ملاحظه

و رعایت این سه نظر هیچ راه دیگری بنتظر نماید غیراز

هنینکه دولت پیشنهاد کرده معهداً اگر بنتظرتان میرسد

یک پیشنهادی بفرمائید که جامع این سه نظر باشد که هم

تضمیق باتابع خارجه نشود و هم تضمیق بدولتشود که یک

پول زیادی از خزانه بردارد و هم اینکه ملک از دست

آنها خارج شود بفرمائید.

رئیس - آقای روحي

روحی - بنده یک نظری داشتم میخواستم این را

از آقای مخبر پا آقای وزیر سوال کنم در تمام این مواد

قسمتی را بکلی از بظور دور انداخته اند و آن این است که

اگر یک جا بیع شرط بود چه صورتی دارد ممکن است

که غالش اینها را کرو گذاشته باشند بر ترتیب معامله

هایی که امروز مرسوم است و در محاضر رسمی سند قطعی

هم صادر شده باشد چنانچه امروز این قبیل معاملات میشود

حقوق بعده طرفی است که تقاضای نجدید تقویم کرده در کلیه موارد حق الزوجه حقوقی که دارنده مملک معین می نساید و همچنین حق الزوجه حقوقی که از طرف محاکمه و مدعا العموم طبق این قانون معین می شود و خارج مزایده به عهد دارنده مملک خواهد بود

رئیس - ماده دهم قرائت می شود :

ماده دهم - هر نقل و انتقال راجع باعوال غیر هنقول که قانون اجراء این قانون از طرف اتباع خارجه باتبع ایران واقع شده باشد و همچنین هر نقل و انتقالی باتبع ایران که از تاریخ اجراء این قانون تا سه ماه مقرره در ماده (۱) بعمل آید معتبر است .

رئیس - آقای فهیمی

فهیمی - بعوجب ماده دهم هر نقل و انتقالی که قبل از این قانون یا تا سه ماه بعد از وضع اینقانون از طرف اتباع خارجه به اتباع ایران بعمل آید قانونی خواهد بود و معتبر است یعنی هرملکی را که آنها تصاحب کرده باشند باتبع ایران فروخته باشند معتبر است و معامله آنها صحیح است بسا هست و ممکن است آنها اعتراضی از طرف شخص ثالث داشته باشند ملکی را یافته هنری صورت تعیینگری تصاحب کرده اند و بعدهم منتقل کرده اند در ضمن یک اعتراضی از طرف شخص ثالث به آن مملک هست اینجا که ما معامله را تصدیق می کنیم البته دیگر محل اعتراضی باقی نیماند در صورتیکه مقصود ما در اینجا فقط انتقال به تبعه ایران است که می خواهیم تصدیق کنیم که این انتقال صحیح است ولی دعاوی سابق این مملک را که مانمیتوانیم تصدیق کنیم که آن دعاوی هم ازین باید برود بعارة اخربی ضامن درک این معاملات کی خواهد بود آیا آن تبعه خارجه که منتقل کرده است او ضامن درک خواهد بود یا این کسی که الا آن مالک شده است باید بامالك اولی بروند محاکمه کنند تکلیف اشخاص ثالث در این باب چه خواهد بود البته آنرا ماباید بكلی صرف نظر کنیم و ازین باید ماده ظوری وضع شود که اگر اعتراضی از طرف اشخاص ثالث بملک هست آنها در جای خودش مطابق جریانات قانونی معمول بشود و حق

باشد تبعه خارجه ضامن داده و مسئول کشف فساد خواهد بود .

رئیس - ماده دوازدهم قرائت می شود :
ماده دوازدهم — این قانون پس از یکماه از تاریخ تصویب بموضع اجرا گذاشته خواهد شد .

رئیس - رأی میکریم بورود در شور ثانی موافقین قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد .

[۴- موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه]

رئیس - بیشنهاد شده است که جلسه را ختم کنیم
(صحیح است) اگر موافق میفرمایند جلسه آینده چهارشنبه ششم اسفند سه ساعت قبل از ظهر دستور هم لوایح موجوده

[مجلس مقارن ظهر ختم شد]

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

مذاکرات مجلس

مذاکرات مجلس